

Hãy Sống Zuhd Trên Thế Gian Sẽ Được Allah Yêu Thương

ازهد في الدنيا يحبك الله

< اللغة الفيتنامين >

Tác giả: Abu Zaytune Usman bin Ibrahim

اسم المؤلف: أبو زيتون عثمان بن إبراهيم

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

مراجعة: أبو حسان ابن عيسى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân danh Allah, Đáng Rất Mục Độ Lượng,
Đáng Rất Mục Khoan Dung

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ آله عمران:

102

﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ
مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ
رَقِيبًا﴾ النساء: 1

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾ ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾ ﴿٧١﴾ الأحزاب: 70 - 71

Ông Sahl bin Sa'ad Assa-idi رضي الله عنه thuật lại: Có một người đàn ông đến gặp Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم nói: Thưa Thiên sứ, xin Người hãy chỉ cho tôi một việc làm mà nếu tôi làm nó thì Allah sẽ yêu thương tôi và thiên hạ sẽ yêu thương tôi. Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم nói:

{ازهد في الدنيا يُحِبُّكَ اللَّهُ ، وازهد فيما عند الناس يُحِبُّكَ النَّاسُ}

“Người hãy sống cuộc sống Zuhd trên thế gian thì Allah sẽ yêu thương người, và người hãy sống Zuhd với những gì ở nơi thiên hạ thì thiên hạ sẽ yêu thương người” (Hadith do Ibnu Maa-jah ghi lại).

Sheikh Ibnu Uthaimen رضي الله عنه giải thích về “sống cuộc sống Zuhd trên thế gian”, ông nói: “Đó là không bận tâm quá nhiều đến cuộc sống trần gian mà chỉ tận tâm và tận lực vào những điều mang lại hữu ích cho cuộc sống cõi Đời Sau. Cảnh giới Zuhd cao hơn cảnh giới Wara’; bởi vì Wara’ là từ bỏ

những điều có hại trên thế gian còn Zuhd là từ bỏ những điều không có lợi cho cuộc sống cõi Đời Sau ..”(1)

Qua lời giải thích của Sheikh rah, chúng ta hiểu được lời dạy của Thiên sứ rah rằng nếu ai đó muốn được Allah rah yêu thương thì người đó phải sống đời sống đừng quá quan tâm đến trần gian tức không màng đến danh lợi của cuộc đời, không tham lam đến vật chất thế gian, luôn biết hài lòng với những gì Allah rah ban cho và chỉ bận tâm nhiều và cố gắng hết mình vào những điều có lợi cho cuộc sống Đời Sau mà thôi.

Đó là ý nghĩa sống cuộc sống Zuhd trên thế gian, còn ý nghĩa “**sống Zuhd với những gì ở nơi thiên hạ**” thì Sheikh Ibnu Uthaimen rah giải thích, ông nói: “Đó có nghĩa là sống không tìm kiếm những gì đang ở trong tay của thiên hạ, không ham muốn những gì đang trong tay của họ .. và điều này bao hàm cả việc từ bỏ xin xỏ thiên hạ có nghĩa là không xin thiên hạ bất cứ thứ gì bởi nếu chúng ta xin họ thì chúng ta đã gây ra sự nặng nề cho họ và chúng ta trở nên thấp hèn đối với họ.”(2)

Theo lời giải thích của Sheikh rah thì chúng ta hiểu được lời dạy của Thiên sứ rah rằng nếu ai đó muốn người đời yêu thương mình thì người đó phải sống không hơn thua và tranh giành với họ, không tham lam danh vọng và quyền lợi của người khác, không tạo ra áp lực và khó khăn cho mọi người xung quanh.

Từ Hadith, có một điều mang ý nghĩa vô cùng sâu sắc và giá trị to lớn cho cuộc sống trần gian và cõi Đời Sau mà người Muslim có đức tin nơi Allah rah cần phải ghi khắc mãi trong lòng: Người bề tôi phải cần được Allah rah yêu thương vì khi Ngài yêu thương thì Ngài sẽ hướng dẫn, phù hộ cho y đến bên Ngài, đến với sự tha thứ của Ngài, đến với Thiên Đàng hạnh phúc và vĩnh cửu ở nơi Ngài.

Nhưng muốn được Allah rah yêu thương thì người bề tôi cần phải sống không quá bận tâm đến cuộc sống trần gian này, phải sống chỉ lo nghĩ đến những điều có ích cho cuộc sống cõi Đời Sau.

Hình ảnh của những người này là hình ảnh của những người duy trì đầy đủ năm lễ nguyện Salah ngày đêm, hoàn tất chu đáo tháng nhịn chay Ramadan, xuất Zakah ngay khi đến thời hạn qui định, luôn tránh xa những điều Haram, thường xuyên tự kiểm điểm bản thân mình trong mọi thời khắc và không ngừng nỗ lực tìm kiếm ân phước qua các việc làm thiện tốt và ngoan đạo. Và dĩ nhiên họ không bao giờ quên đi cuộc sống của họ trên cõi trần tục vì đó là phương tiện để họ hoàn thành cuộc hành trình trở về với

(1) Xem “Sharh Al-Arba’een Annawawi” của Sheikh Muhammad bin Saleh bin Uthaimen: Hadith 31 trang 318.

(2) Xem “Sharh Al-Arba’een Annawawi” của Sheikh Muhammad bin Saleh bin Uthaimen: Hadith 31 trang 319.

Thượng Đế của họ, họ hành đạo thờ phượng Allah ﷻ nhưng vẫn hiểu được cái lẽ phải sống trên gian như Ngài đã ra lệnh:

﴿وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا﴾ القصص: 77

«Hãy dùng những gì mà TA ban cho Người (Muhammad) để tìm kiếm một ngôi nhà ở cõi Đời sau, nhưng chớ quên mất phần của Người ở trên cõi trần.» (Chương 28 – Al-Qasas, câu 77).

Sống đời sống Zuhd không phải là sống kham khổ, bỏ mặc hết mọi cuộc sống trần tục, không lao động sản xuất, không đi tìm kiếm Rizq (bổng lộc) của Allah ﷻ; Zuhd không phải chỉ biết tu hành và lánh thế.

Tóm lại, sống đời sống Zuhd là sống ngoan đạo thờ phượng Allah ﷻ nhưng vẫn bận rộn và tính toán trong cuộc sống thế tục, tuy nhiên, sự tính toán và bận rộn đó chỉ nhằm mục đích phục vụ cho lợi ích của cuộc sống Đời Sau.

Bài học sống đời sống Zuhd này sẽ được hiểu rõ hơn khi chúng ta nghe lời di huấn của Thiên sứ ﷺ khi Người vỗ vai Abdullah con trai của Umar (cầu xin Allah hài lòng về hai người họ) và nói:

{كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ}

“Cậu hãy ở trên thế gian này giống như cậu là người xa lạ hoặc là kẻ lữ khách qua đường.” (Albukhari).

Sau khi nghe được lời giáo huấn này của Thiên sứ ﷺ thì ông Abdullah ﷺ đã nghiệm ra được một bài học quý giá của cuộc sống trên thế gian và ông thường nói:

{إِذَا أَمْسَيْتَ فَلَا تَنْتَظِرِ الصَّبَاحَ، وَإِذَا أَصْبَحْتَ فَلَا تَنْتَظِرِ الْمَسَاءَ، وَخُذْ مِنْ صِحَّتِكَ لِمَرَضِكَ، وَمِنْ حَيَاتِكَ لِمَوْتِكَ}

“Khi người đang ở buổi chiều thì đừng đợi đến sáng mai và khi đang ở buổi sáng thì chớ đợi đến chiều; người hãy tận dụng sức khỏe cho lúc bệnh tật của người và hãy tận dụng lúc còn sống cho cái chết của người”.

Như vậy, sống đời sống Zuhd là nên sống coi cuộc sống trần gian này chỉ là nơi tam bợ, chỉ là nơi dừng chân và tá túc, chỉ là nơi để nỗ lực, phấn đấu trong việc tìm kiếm cuộc sống hạnh phúc cho cõi Đời Sau. Cho nên, một người Zuhd sẽ không luyến tiếc và quá khổ đau khi mất mát một thứ gì đó của trần gian và cũng không quá vui mừng hay tham lam khi có được những thứ tốt đẹp của thế gian. Dù giàu hay nghèo, người đó vẫn sống một đời sống biết hài lòng, tâm hồn y vẫn luôn thanh thản, thể xác y vẫn miệt mài nỗ lực trong việc tìm kiếm lòng thương xót của Allah ﷻ; vì y biết chắc

rằng sự giàu nghèo trên thế gian chỉ diễn ra trong ngắn ngủi nên y chỉ lưu tâm và quan trọng đến sự giàu nghèo ở cõi Đời Sau.

Nhưng làm thế nào để có thể sống đời sống Zuhd?!

Học giả uyên bác và ngoan đạo thuộc trường phái Sunnah và Jama'ah của thế kỷ thứ hai hijri, Ibrahim bin Adham, được biết là người sống rất Zuhd. Khi người ta hỏi ông làm thế nào mà ông có thể sống đời sống Zuhd trên thế gian này thì ông nói: Tôi có thể sống đời sống Zuhd trên thế gian này bởi ba điều:

- رَأَيْتُ الْقَبْرَ مُوحِشاً وَلَا أَجِدُ مُؤْنِساً -

+ Tôi đã nhìn thấy ngôi mộ là nơi hoang vắng nhưng chỉ có một mình tôi đơn độc.

- رَأَيْتُ الطَّرِيقَ طَوِيلاً وَلَمْ أَحْمِلِ الزَّادَ -

+ Tôi đã nhìn thấy một con đường rất dài nhưng tôi lại không mang theo lương thực.

- رَأَيْتُ جَبَّارَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قَاضِياً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَيْسَ مَعِيَ حُجَّةٌ وَلَا أَجِدُ مَنْ يُدَافِعُ عَنِّي -

+ Tôi đã thấy tôi đứng trình diện trước Đấng Thâm phán Quyền lực, Đấng Chúa Tể của các tầng trời và trái đất vào Ngày Phán xét nhưng tôi không có gì để biện hộ cho mình và cũng không có ai đứng ra biện hộ cho tôi.

Hỡi quý đồng đạo thân hữu

Cõi trần gian này, tất cả rồi sẽ tiêu vong, mỗi cuộc đời rồi sẽ kết thúc, dù đó là ai đi chăng nữa, từ Hoàng Đế quyền lực, nhà tài phiệt giàu có bật nhất cho đến những kẻ vô gia cư nghèo khổ, từ người già cho đến người trẻ, từ người nổi tiếng lừng danh cho đến kẻ vô danh tiểu tốt, từ người bệnh tật nằm liệt trên giường cho đến những tên lực sĩ khỏe mạnh với cơ bắp cuồn cuộn, ..., tất cả đều phải kết thúc tuổi đời của mình trên thế gian này dù sớm hay muộn.

Nhà vua Muhammad bin Mahmoud quyền lực và giàu có thuộc đế chế Seljuk tại Baghdad – Iraq của thế kỷ thứ 11 dương lịch. Lúc ông nằm trên giường bệnh và sắp gần đất xa trời, ông đã ra lệnh quân thần của ông mang ra trưng bày trước mặt ông tất cả những gì ông có được từ vàng bạc, ngọc ngà châu báu, con cái, và phụ nữ, không những thế ông ra lệnh cho tất cả binh lính phải triệu tập trước mặt ông. Từ trên chiếc giường bệnh chờ chết, ông nhìn ngắm quyền lực và vương quốc của mình, nào là châu báu ngọc ngà, nào là phụ nữ, nào là trẻ con, nào là những người hầu kẻ hạ. Ông nhìn ngắm một hồi rồi bật khóc và ông nói: “Thề bởi Allah, thề bởi Allah, phải chi thần chết Malak Al-Mawt chịu chấp từ ta tất cả

những thứ này thì chắc chắn ta sẽ đổi tất cả với y”, .. Rồi ông lại đưa mắt nhìn hàng vạn binh lính của ông đang đứng nghiêm trang trước mặt ông và nói: “Còn những người này, thề bởi Allah, họ chẳng thể gia tăng tuổi đời cho ta dù chỉ là một khắc” rồi ông lại bật khóc và đọc:

﴿ مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَّةٌ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ ﴿٢٩﴾ الْحَاقَّةُ: 28 ، 29 ﴾

﴿Của cải, tài sản của tôi chẳng giúp ích được gì cho tôi. Quyền lực của tôi đã rời bỏ tôi.﴾ (Chương 69 – Al-Haqqah, câu 25 – 29).

Ông Harun Arrasheed bin Muhammad Al-Mahdi, một vị Khalif thứ năm của triều đại Abbasis, ông được xem là một vị Khalif có tiếng nhất trong các vị Khalif triều đại Abbasis. Lúc ông nằm trên giường bệnh chờ chết thì ông đã khóc, ông nói với những người anh em của ông: tôi muốn xem mộ của tôi nơi mà tôi sẽ được chôn cất khi tôi lìa trần. Họ đã khiêng ông ra chỗ mà họ sẽ chôn cất ông khi ông chết, ông nhìn vào nơi sẽ là phần mộ của mình và khóc, ông ngẩng đầu lên trời và nói: Này hỡi Đấng mà vương quyền của Ngài không bao giờ mất, xin Ngài hãy thương xót cho kẻ mất đi vương quyền.

﴿ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١٦﴾ الْمُؤْمِنُونَ: 115، 116 ﴾

﴿Phải chăng các ngươi nghĩ rằng TA đã tạo hóa các ngươi chỉ để vui chơi phù phiếm và các ngươi sẽ không trở lại gặp TA ư? Bởi thế, TÔI Cao thay Allah, Đức Vua Đích Thực, rằng không có Thượng Đế nào khác ngoài Ngài, Ngài là vị chủ nhân của chiếc Ngai vương Vinh dự !﴾ (Chương 23 – AlMu’minun, câu 115, 116).

﴿ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُرُورِ ﴿١٨٥﴾ آل عمران: 185 ﴾

﴿Mỗi linh hồn đều phải nếm cái chết. Và chỉ vào Ngày Phục sinh, các ngươi mới được đền bù lại trọn vẹn phần công lao của các ngươi. Bởi thế, ai được bốc đi xa khỏi Hỏa ngục và được thu nhận vào Thiên đàng thì người đó chắc chắn được thành công. Và Thế giới trần gian này chỉ là sự hưởng thụ đầy dối trá.﴾ (Chương 3 – Ali ‘Imaran, câu 185).

﴿ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبِإِ ﴿١٤﴾ ﴾

آل عمران: 14

﴿Nhân loại thường đam mê những thú vui từ phụ nữ, con cái, kho tàng từ vàng bạc chất đống, giống ngựa tốt, gia súc và đất đai trồng trọt tốt. Đó là sự hưởng thụ của đời sống trần tục trong lúc ở nơi Allah là chỗ quay về tốt đẹp hơn.﴾ (Chương 3 – Ali-Imran, câu 14).

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةً، فَيَرْجِعُ اثْنَانِ وَيَبْقَى مَعَهُ وَاحِدٌ، يَتَّبِعُهُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ، فَيَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ، وَيَبْقَى عَمَلُهُ}

“Có ba thứ theo người chết đến mộ nhưng hai thứ quay trở về còn một thứ duy nhất ở lại cùng với y. Ba thứ theo người chết chính là người thân của y, tài sản của y và việc làm của y; người thân và tài sản của y sẽ quay trở lại, chỉ còn việc làm của y sẽ ở cùng với y.” (Albukhari, Muslim).

Trong hai bộ Sahih Al-Bukhari và Muslim có ghi, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ صَدَقَةٌ جَارِيَةٌ وَعِلْمٌ يُنْتَفَعُ بِهِ وَوَلَدٌ صَالِحٌ يَدْعُو لَهُ}

“Khi con người chết đi thì mọi việc làm của y sẽ chấm dứt trừ ba điều: Sadaqah Jariyah, kiến thức hữu ích để lại cho đời và đứa con ngoan đạo cầu nguyện cho y”.

Thiên sứ của Allah ﷺ cho chúng ta biết rằng tất cả mọi việc làm của con người sẽ kết thúc một khi y đã lìa khỏi cõi trần, y không còn cơ hội để tìm kiếm ân phước và công đức cho bản thân mình nữa một khi y đã chuyển đến cõi mộ. Tuy nhiên, có ba điều mà con người mặc dù đã chết, mặc dù đã không còn tồn tại trên thế gian nhưng vẫn tìm được ân phước và công đức qua ba điều đó. Đây là ân huệ to lớn mà Allah, Đấng Rộng Lượng và Quảng Đại đã ban cho người bè tôi Muslim. Và ba điều mà người chết có thể tìm kiếm được ân phước và công đức cho bản thân mình chính là Saqadah Jariyah, kiến thức hữu ích để lại cho đời (kiến thức giáo lý) và đứa con ngoan đạo thường xuyên cầu nguyện cho y.

Hỡi những người có kiến thức giáo lý, hỡi những người am hiểu các giáo điều của Islam, hỡi những ai đã rõ về điều Halal và Haram mà Allah đã sắc lệnh, hỡi những ai đã học hỏi được những điều Sunnah của Thiên sứ, ..! Hãy truyền dạy, nhắc nhở và khuyên răn mọi người thực thi mệnh lệnh của Allah, hãy kêu gọi mọi người đến với con đường Sunnah của Thiên sứ của Ngài.

Chúng ta hãy suy ngẫm mà hình dung xem: giả sử nếu chúng ta dạy một người nào đó cách làm Wudu' rồi người đó thực hành theo, cứ

mỗi lần người đó làm Wudu' thì chúng lại được ban cho ân phước, và nếu như người đó dạy Wudu' cho người khác thì cứ bao nhiêu người học được cách Wudu' thì chúng ta lại được bấy nhiêu ân phước tương ứng với số người học được cùng với số lần mà họ làm Wudu'; cứ như thế cho đến ngày Tận thế ngay cả chúng ta đã không còn trên thế gian nữa. Và nếu chúng ta có thể hướng dẫn ai đó trở về chân lý của Allah ﷻ thì điều đó mang lại ân phước vô cùng vĩ đại, Thiên sứ của Allah ﷺ nói với Ali:

{فَوَاللَّهِ لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ يَكُونَ لَكَ حُمْرُ التَّعَمِ}

“Thề bởi Allah, chỉ cần Allah hướng dẫn một người nào đó bởi cậu thì điều đó tốt cho cậu hơn cả việc cậu sở hữu được một con lạc đà hung đỏ” (Albukhari, Muslim).

Lạc đà hung đỏ là tài sản quý giá nhất của người Ả Rập thời bấy giờ nên Thiên sứ của Allah ﷺ dùng nó làm hình ảnh thí dụ để nói lên ân phước to lớn của việc truyền dạy kiến thức cho mọi người và kêu gọi họ đến với chân lý của Ngài.

Hỡi những người Muslim có tiền của, hỡi những ai được Allah ﷻ ban cho nhiều phúc lộc trong tài sản, hãy tạ ơn Allah thật nhiều về phúc lộc đó và đừng quên làm Sadaqah; bởi lẽ khi chúng ta làm Sadaqah là chúng ta đang tích lũy và để dành tài sản trong “ngân hàng” của Allah; tài sản chúng ta Sadaqah là tài sản sẽ còn và sẽ là của chúng ta ở Đời Sau, còn tài sản chúng ta tiêu xài và giữ lại là tài sản sẽ mất. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{يَقُولُ ابْنُ آدَمَ مَالِي مَالِي - قَالَ - وَهَلْ لَكَ يَا ابْنَ آدَمَ مِنْ مَالِكَ إِلَّا مَا أَكَلْتَ فَأَفْنَيْتَ أَوْ لَبَسْتَ فَأَبْلَيْتَ أَوْ تَصَدَّقْتَ فَأَمْضَيْتَ}

“Con người cứ luôn miệng nói tài sản của tôi, tài sản của tôi .. nhưng này con người, người có biết rằng tài sản của người chẳng có gì ngoài những gì người đã ăn hết, ngoài những gì người đã mặc đến cũ rách, hoặc ngoài những gì người đã làm Sadaqah thì nó là tài sản người để dành” (Muslim).

Xe cộ, nhà cửa, lầu đài, ruộng vườn, đất đai, tiền của, vàng bạc, châu báu, thức ăn, đồ uống, quần áo, .. tất cả thực chất đều không phải là tài sản của con người trừ những gì y đã sử dụng, những gì y đã tiêu xài và những gì y đã làm Sadaqah; những gì y đã sử dụng và đã tiêu xài chính là tài sản của y trên thế gian và những gì y đã làm Sadaqah chính là tài sản của y ở cõi Đời Sau được cất giữ trong một “ngân hàng uy tín” của Allah ﷻ; còn tất cả tài sản mà y chưa dùng, chưa tiêu xài và chưa làm Sadaqah đích thực không phải là tài sản của y bởi vì khi y từ giã cõi trần thì y phải để lại tất cả, y chẳng mang theo được bất cứ thứ gì ngoại trừ việc làm tốt

hay xấu của y. Đó là ý nghĩa của lời di huấn mà Thiên sứ của Allah ﷺ đã nói trong Hadith.

Như vậy, những gì chúng ta làm Sadaqah thì đó mới thực sự là tài sản còn lại của chúng ta. Một Hadith được ghi lại trong Sunan Tirmizdi rằng có lần Thiên sứ của Allah ﷺ bảo bà A'ishah ﷺ giết con cừu, và bảo bà lấy thịt cừu mang đi Sadaqah. Bà A'ishah ﷺ đã Sadaqah hết tất cả con cừu chỉ chừa lại một cái đuôi của chi trước vì bà biết Thiên sứ của Allah ﷺ thích ăn phần đó của con cừu. Sau đó, Thiên sứ của Allah ﷺ vào nhà hỏi bà: Này A'ishah, có còn gì từ con cừu đó không? Bà A'ishah ﷺ nói: Thưa, chẳng còn gì cả ngoại trừ một cái đuôi của chi trước. Thế là Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{بَلْ بَقِيَتْ كُلُّهَا إِلَّا الذِّرَاعَ}

“Không đâu, còn lại tất cả trừ cái đuôi của chi trước mà thôi”

Ý của Nabi ﷺ muốn nói với A'ishah ﷺ rằng tất cả những gì mang đi Sadaqah từ con cừu đều còn lại cho chúng ta trừ cái đuôi của chi trước.

Quý đồng đạo thân hữu,

Hãy sống đời sống của thế gian nhưng đừng quên cuộc sống ở cõi Đời Sau. Chúng ta chớ đừng lãng phí cả tuổi đời của mình cho cuộc sống thế tục mà không màng gì tới ngôi nhà vĩnh cửu của mình ở cõi Đời Sau. Người nào làm thế thì chắc chắn sẽ luyến tiếc và hối hận một cách muộn màng và vô nghĩa giống như những kẻ được Allah ﷻ phán trong chương Al-Mu'minun:

﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿١٠١﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا

كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٢﴾﴾ المؤمنون: 99, 100

﴿Mãi tới khi một trong số chúng đối diện với cái chết thì y sẽ lạy lục than xin: “Ôi Thượng Đế của bẻ tôi, xin Ngài cho bẻ tôi quay lại trần thế, hy vọng rằng bẻ tôi sẽ làm việc thiện và ngoan đạo mà bẻ tôi đã bỏ mất”. Không. Đó chỉ là lời nói trên môi. Rồi trước mặt chúng sẽ là một bức màn vô hình ngăn cách chúng với trần thế cho đến Ngày chúng sẽ được phục sinh trở lại.﴾ (Chương 23 – Al-Mu'minun, câu 99, 100).

Cầu xin Allah ban bình an cho Nabi Muhammad, cho gia quyến của Người và cho tất cả bằng hữu của Người.

